

นิพนธ์ต้นฉบับ

ผลของโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนพยาบาล

สายสมร เฉลยกิตติ นัยนา วงศ์สายตา อรวรรณ จุลวงษ์ อภิญา อินทรรัตน์ และ องค์อร์ ประจันเขตต์
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเรียนอย่างมีความสุขของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก และเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาล การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ชนิดกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest posttest design) กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 รุ่นที่ 51 จำนวน 83 คน เครื่องมือ ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม เกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ ภูมิสำเนา โปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาล และแบบสอบถามการเรียนรู้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านสร้างความรักและศรัทธา ด้านเห็นคุณค่าการเรียนรู้ ด้านเปิดประตูสู่ธรรมชาติ ด้านมุ่งมาดและมั่นคง ด้านดำรงรักษาไม่ตรีจิต และด้านชีวิตที่สมดุล วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติทดสอบที (t-test) ทดสอบความแตกต่างของการเรียนรู้อย่างมีความสุข ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้อย่างมีความสุข ของนักเรียนพยาบาล ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ● โปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ● รายวิชากระบวนการพยาบาล ● การเรียนรู้อย่างมีความสุข
● นักเรียนพยาบาล

เวชสารแพทย์ทหารบก 2560;70:81-8.

ได้รับต้นฉบับเมื่อ 20 เมษายน 2560 ได้ตีพิมพ์เมื่อ 30 พฤษภาคม 2560

ต้องการสำเนาต้นฉบับติดต่อ พ.อ.หญิง สายสมร เฉลยกิตติ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

E-mail : saisamorn2006@hotmail.com

เวชสารแพทย์ทหารบก ปีที่ 70 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2560

Original Article

The Effect of Teaching Program in English Subject of Nursing Process on the Happiness in Learning of Nursing Student

Saisamorn Chaleoykitti, Naiyana Wongsaita, Orawan Julawong, Apinya Indharatana and Ong-on Prajankett

The Royal Thai Army Nursing College

Abstract:

This study aimed to study the instructional integration on general education for human development course on volunteer and happiness of study among nursing students. Purposive sampling was used to recruit the sample. They were 84 of 1st year nursing students who participated in the basic study for human development course during September to November 2014. The instruments included Volunteer of nursing students questionnaire and Happiness of study questionnaire with Cronbach's alpha coefficient .95 and .92, respectively.

Descriptive statistic (percentage, mean, and standard deviation) was used to analyze the data. The finding revealed that the average scores of volunteer and happiness were high in nursing students.

Instructional integration on basic study for human development course on volunteer and happiness of study among nursing students should be applied for using in further teaching and learning courses.

Keywords: ● Instructional integration ● General education for human development course ● Volunteer
● Happiness study ● Nursing students

RTA Med J 2017;70:81-8.

บทนำ

การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์สำหรับนักเรียนพยาบาล ประกอบด้วย การเรียนการสอนในภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ โดยการเรียนภาคทฤษฎีมุ่งให้ความรู้ในเนื้อหาวิชา หลักการและวิธีการปฏิบัติต่างควบคู่ไปกับการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล และเป็นการเตรียมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถที่จะให้การพยาบาลกับผู้ป่วย ส่วนการเรียนภาคปฏิบัติเป็นการนำความรู้ที่ได้จากภาคทฤษฎีมาปฏิบัติในการพยาบาลกับผู้ป่วย เป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ จะเห็นได้ว่า การเรียนในภาคทฤษฎีจึงมีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการปูพื้นฐานความรู้ศาสตร์ทางการพยาบาลและทักษะต่างๆ เพื่อที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในภาคปฏิบัติเข้าเรียนวิชากระบวนการพยาบาลเป็นภาษาอังกฤษทั้งรายวิชา เนื่องจากเป็นวิชาทางการพยาบาลที่เป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนในรายวิชาการพยาบาลต่างๆ เช่น การพยาบาลพื้นฐาน การพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ การพยาบาลสูติศาสตร์ เป็นต้น โดยรูปแบบหรือวิธีการเรียนการสอนเป็นแบบการใช้กระบวนการกลุ่มกลุ่มจำนวน 5 ครั้ง ประกอบด้วย การบรรยาย การระดมสมองร่วมกัน การนำเสนอ การแสดงบทบาทสมมติ เกม และการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ซึ่งมีอาจารย์สอนทั้งหมด 10 คน นักเรียนพยาบาลเรียนรายวิชากระบวนการพยาบาลเป็นภาษาอังกฤษและประเมินผลเรียบร้อยแล้วจึงเรียนแบบภาษาไทย ซึ่งอาจารย์จะต้องเตรียมแผนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม และการสอนไม่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ มีการประเมินผลจากการสังเกต การเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มการสัมภาษณ์ การทำแบบสอบถาม การสอบเป็นภาษาอังกฤษ และไม่ใช่คะแนนในการตัดเกรด หัวข้อที่สอนมีดังนี้ กระบวนการพยาบาลภาพรวม (Nursing Process) การประเมินภาวะสุขภาพ (Health Assessment) การวินิจฉัยโรค (Nursing Diagnosis) การวางแผนการพยาบาล (Planing) การปฏิบัติการพยาบาล (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation)^{1,2}

ความสุขในการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญทำให้นักเรียนเกิดปัญญา และเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆต่อไป และจากการสุ่มสัมภาษณ์นักเรียนทุกชั้นปีพบว่า นักเรียนมีความต้องการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษอย่างมีความสุข เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาทางการพยาบาลได้อย่างมีความสุข เนื่องจากการใช้ภาษาอังกฤษมีแทรก

อยู่ในทุกรายวิชา จึงควรมีการจัดการเรียนการสอนรายวิชากระบวนการพยาบาลเป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา ในทางพุทธศาสนา ความสุขเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิต การศึกษาทำให้คนมีความสุขเพราะการศึกษาคือเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนพัฒนาคนให้รู้จักการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องก็จะเกิดความสุข^{3,4} และการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนมีความเป็นกัลยาณมิตรต่อกันมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และทัศนคติระหว่างผู้เรียนและผู้สอนจะทำให้นักศึกษาพยาบาลมีการเรียนรู้ที่มีความสุข

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งจะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต และสื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายมากขึ้น และอาเซียนได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของกองทัพบก จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการเรียนการสอน ปรับระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำภาษาอังกฤษเข้ามาเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนเกิดทักษะ และได้เตรียมและเข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก
2. เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาล

สมมติฐานการวิจัย

การเรียนรู้มีความสุขก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาล มีความแตกต่างกัน

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ชนิดกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest posttest design)

ลักษณะกลุ่มตัวอย่างและประชากรที่ศึกษา

ประชากรเป้าหมาย คือ นักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก จำนวน 382 คน

กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 รุ่นที่ 51 จำนวน 83 คน

วิธีการ

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาการเรียนอย่างมีความสุขของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกและศึกษาผลของโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชาการกระบวนการพยาบาล โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยสอบถามนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 ตามความสนใจในการยินยอมเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชาการกระบวนการพยาบาล โดยปิดประกาศเชิญร่วมการเรียนการสอนวิชาการกระบวนการพยาบาล และลงเซ็นต์ชื่อยินยอมสมัครใจ

2. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการทำแบบสอบถามการเรียนรู้อย่างมีความสุข ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชาการกระบวนการพยาบาล โดยแบบสอบถามให้นักเรียนหย่อนในกล่องแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ชั้น 1 กองการศึกษา

3. นักเรียนเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชาการกระบวนการพยาบาล ประกอบด้วย การบรรยาย การอภิปราย กิจกรรมกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ ในหัวข้อเนื้อหาเกี่ยวกับ การประเมินภาวะสุขภาพ การวินิจฉัยทางการพยาบาล การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผลการพยาบาล โดยมีระยะเวลา โดยแบ่งการสอนเป็นการสอนในชั้นเรียนรวมในหัวข้อทุกเนื้อหาของรายวิชา 16 ชั่วโมง และการอภิปรายกลุ่มย่อย 16 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง

4. นักเรียนทำแบบสอบถามแบบสอบถามการเรียนรู้อย่างมีความสุข หลังการเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชาการกระบวนการพยาบาล

โปรแกรมการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ชุดกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับการเรียนการสอนวิชาการกระบวนการพยาบาลเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย กิจกรรมกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ ในหัวข้อเนื้อหาเกี่ยวกับ การประเมินภาวะสุขภาพ การวินิจฉัยทางการพยาบาล

การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผลการพยาบาล โดยมีระยะเวลา โดยแบ่งการสอนเป็นการสอนในชั้นเรียนรวมในหัวข้อทุกเนื้อหาของรายวิชา 16 ชั่วโมง และการอภิปรายกลุ่มย่อย 16 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 32 ชั่วโมง และนักเรียนทำแบบสอบถามแบบสอบถามก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชาการกระบวนการพยาบาล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือเรียนผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และจำนวนประชากรที่ต้องการศึกษา

3. จัดเตรียมเอกสาร จัดหาอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยให้การดำเนินการวิจัย

4. นัดหมายแจ้งวันเวลาและรายละเอียดเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบโดยคณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้ โดยคณะผู้วิจัยแนะนำตนเอง

6. ขี้แจงวัตถุประสงค์ และอธิบายให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบถึงวัตถุประสงค์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยข้อมูลทั้งหมดคณะผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับส่วนบุคคล

นำแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม และเก็บข้อแบบสอบถามก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชาการกระบวนการพยาบาล

เครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งหมด 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม เกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ ภูมิลำเนา

ชุดที่ 2 ชุดโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชาการกระบวนการพยาบาล โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักการเรียนรู้ของซิดเคอร์ริงและเกมสัน ดังนี้

1. การสนับสนุนให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความสัมพันธ์ร่วมกัน โดยใช้ทั้งการพูดและท่าทางขณะทำการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการกระบวนการพยาบาลเป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม

2. การสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เน้นผู้เรียนให้มีการร่วมระดมความคิด ร่วมวางแผน มีกระบวนการกลุ่มผู้เรียนแต่ละคนได้ใช้ศักยภาพแสดงความสามารถออกมาทำให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าในการเรียนวิชาการกระบวนการพยาบาลเป็นภาษาอังกฤษ คิวเวิร์คเวิร์ค หากคำตอบและเสนอตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน

3. การสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง มีการมอบหมายให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอ่านเนื้อหาวิชามาล่วงหน้า ศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากสิ่งที่ได้เรียนในชั่วโมงเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้เล่นเกม วิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการพยาบาลแก่ผู้ป่วยจากกรณีตัวอย่าง และแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมทันที ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและกล่าวให้กำลังใจ การปรบมือ การให้รางวัล

5. การให้ความสำคัญในเรื่องของการใช้เวลาอย่างเหมาะสมกับงาน การมอบหมายงานและการทำกิจกรรมอย่างเหมาะสม

6. การสื่อความคาดหวังที่สูงในผู้เรียน สื่อความคาดหวังให้สูงแก่ผู้เรียนตั้งแต่แรกๆของการเรียนการสอน กล่าวชมในแง่บวกและให้กำลังใจ

7. การยอมรับความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำความเข้าใจและจดจำเนื้อหา จัดให้ผู้เรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อนได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน ทำงานเป็นทีม ให้ผู้เรียนมีโอกาสซักถาม แสดงความคิดเห็น มีการสรุปบทวนสิ่งที่เรียนในแต่ละวัน

ชุดที่ 3 แบบสอบถามการเรียนรู้ที่มีความสุข ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบสอบถามการเรียนรู้ที่มีความสุขของ ภทริยามาลาทอง⁵ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านสร้างความรักและศรัทธา ด้านเห็นคุณค่าการเรียนรู้ ด้านเปิดประตูสู่ธรรมชาติ ด้านมุ่งมั่นและมั่นคง ด้านดำรงรักษานิยมจริย และด้านชีวิตที่สมดุล

การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) นำแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษาและนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ก่อนที่จะนำเครื่องมือไปทดสอบ หลังจากผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมด้านภาษา ความชัดเจนของเนื้อหา และการเรียงลำดับของข้อความ

2. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

วิจัยนี้ได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย กรมแพทยทหารบก ทหารบก รหัสโครงการ N005q/58 กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ จะได้รับการชี้แจงจากคณะผู้วิจัยเกี่ยวกับรายละเอียดโดยคณะผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย พร้อมทั้งถามความสมัครใจของทุกคนในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้การปฏิเสธหรือยุติการเข้าร่วมวิจัยจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้เข้าร่วมวิจัย โดยคณะผู้วิจัยได้ชี้แจงกับกลุ่มตัวอย่างว่าการทำวิจัยในครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับโดยไม่ส่งผลเสียใดๆ แก่ผู้เข้าร่วมวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากผู้เข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาล ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทั่วไป

2. สถิติทดสอบที (t-test) ทดสอบความแตกต่างของการเรียนรู้ที่มีความสุข ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาล

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกส่วนใหญ่เพศหญิงร้อยละ 95.24 มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ร้อยละ 66.67 มีภูมิลำเนาภาคกลางเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 41.67 ส่วนใหญ่อยู่ในชมรมพัฒนาสังคมและปลอดภัย ร้อยละ 28.58

Table 1 คะแนนเฉลี่ยของความทุกข์ในการเรียนรู้ของนักเรียนพยาบาล

ตัวแปร	ค่าคะแนน		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการสร้างความรักและศรัทธา	4.31	.53	มาก
2. ด้านเห็นคุณค่าของการเรียนรู้	4.53	.64	มากที่สุด
3. ด้านเปิดประตูสู่ธรรมชาติ	4.20	.49	มาก
4. ด้านมุ่งมั่นและมั่นคง	4.27	.68	มาก
5. ด้านดำรงรักษามโนธรรม	4.22	.53	มาก
6. ด้านชีวิตที่สมดุล	4.08	.44	มาก
รวม	4.27	.55	มาก

Table 2 คะแนนเฉลี่ยของความทุกข์ในการเรียนของนักเรียนพยาบาล

ความทุกข์ในการเรียนรู้ของนักเรียนพยาบาล	นักเรียนพยาบาล (n = 83)		t	p
	$\bar{X}$	SD		
ก่อนการทดลอง	3.75	.65	6.782	0.035*
หลังการทดลอง	4.27	.55		

*p < .05

ความทุกข์ในการเรียนรู้ของนักเรียนพยาบาล

จาก Table 1 พบว่า นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกมีค่าคะแนนเฉลี่ยความทุกข์ในการเรียนรู้ของนักเรียนพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, $SD = .55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดพบทางด้านเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, $SD = .64$) รองลงมาคือด้านการสร้างความรักและศรัทธาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $SD = .53$) ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านชีวิตที่สมดุล ($\bar{X} = 4.08$, $SD = .44$)

จาก Table 2 พบว่า ความทุกข์ในการเรียนรู้ของนักเรียนพยาบาลหลังการทดลองมีค่าสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. ด้านการสร้างความรักและศรัทธา

กิจกรรมการเรียนรู้ในวิชานี้ช่วยให้ให้นักเรียนพยาบาลมีความตระหนักถึงปัญหาในแต่ละด้านทำให้ทุกคนหันมาช่วยแก้ปัญหาแบ่งปันให้กับผู้ที่ด้อยโอกาสด้วยการทำโครงการจิตอาสา ซึ่งเป็นการช่วยเหลือบุคคลอื่นและสังคมส่วนรวมให้เกิดความมั่นใจ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ทำให้นักเรียนพยาบาลรู้จักการมีน้ำใจให้ส่วนรวม รู้จักแบ่งปันสิ่งดีๆ ต่อส่วนรวม ช่วยเหลือคนอื่นด้วยความเต็มใจ ทำแล้วรู้สึกมีความสุข และควรปลูกฝังและให้ร่วม

กิจกรรมจิตอาสาที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อให้เรามีจิตใจเมตตาและแบ่งปันผู้อื่น

2. ด้านเห็นคุณค่าของการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ในวิชานี้ทำให้นักเรียนพยาบาลมีความรับผิดชอบเมื่อได้รับมอบหมายงานมากก็จะทำให้เต็มความสามารถ เป็นการฝึกให้เรากล้าที่จะทำสิ่งใหม่ๆ กล้าเป็นผู้นำให้เรามีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายเพราะทุกคนต่างก็มีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในงานนั้นๆ ซึ่งทุกหน้าที่ก็ต้องทำงานให้เสร็จตรงเวลา

3. ด้านเปิดประตูสู่ธรรมชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้ในวิชานี้ ทำให้นักเรียนพยาบาลรู้จักเสียสละเวลาของตนเองเพื่อส่วนรวม รู้จักทำงานร่วมกันทุกๆ คนทำให้เรารู้จักใช้เวลาของเราทำงานเพื่อคนอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านมุ่งมั่นและมั่นคง

กลุ่มมีการปรึกษาเรื่องงานช่วยกันทำงานอย่างสามัคคี เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะทำให้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีการประชุมปรึกษากันอย่างสม่ำเสมอ เกิดความเข้าใจกันและสนิทสนมกันมากขึ้น ให้ช่วยเหลือกันในทุกๆ ส่วนอย่างเต็มกำลัง

5. ด้านดำรงรักษามโนธรรม

แต่ละคนมีหน้าที่ในการรับผิดชอบ และหน้าที่ของตนเองได้สมบูรณ์ มีการแบ่งหน้าที่และพูดคุยแบ่งปันความคิดทำให้ผลงานออกมาอย่างน่าพอใจ ทุกคนช่วยกันทำงานเมื่อเกิดปัญหาก็มา

ต้องมาคุยกันพูดกันเพื่อแก้ปัญหาให้ผ่านไปได้ด้วยดี การทำงานเป็นทีมก็ยิ่งทำให้เรารักและสามัคคี ช่วยเหลือกันทุกอย่าง และที่สำคัญยังทำให้เราสนิทกันมากขึ้น ทุกคนมีการระดมความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมต่างๆ ช่วยกันเสนอความคิดเห็น มีการวางแผนงานร่วมกัน แบ่งปันแนวทางที่ดีและความรอบครอบให้แก่กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเต็มที่

6. ด้านชีวิตที่สมดุล

ทำให้รู้จักคิดวิเคราะห์ในการวางแผนการทำงาน แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ ทุกคนนำความรู้ที่ได้ศึกษาในคาบเรียนไปปรับใช้ในการทำกิจกรรมจนกิจกรรมสามารถเป็นรูปเป็นร่างได้ มีการจัดระบบ ขั้นตอน การดำเนินงานต่างๆ ตามเวลาให้เหมาะสมสอดคล้อง แทรกความรู้และความสนุกสนาน เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น

ด้านความสุขในการเรียน

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ท่านเรียนรู้มีความสุขได้มากขึ้น การมีอาจารย์ที่สอนสนุก ไม่เครียด และเพื่อน ๆ ทุกคนช่วยกันตอบแสดงความคิดเห็น การทำงานเป็นทีม และการทำงานที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก ข้อเสนอแนะและการช่วยเหลือสังคม การได้เข้าร่วมกิจกรรม ในสถานที่จริง และปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนข้อมูลกับสมาชิกกลุ่มอื่น เทคนิคการสอนของผู้สอน เนื่องจากความสนใจของผู้ฟังจะเกิดมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับเทคนิคของ ผู้สอนถ้าสอนและมีความหลากหลายในการสอนก็จะทำให้ผู้ฟังได้รับความรู้อย่างครบถ้วนและมีความสุขในการเรียนรู้ การคิดในแง่และสิ่งสำคัญการมีแรงบันดาลใจในการเรียน ว่าเราจะเรียนเพื่อใคร เพื่อทำให้เกิดสิ่งใด เท่านั้นก็มีความสุขแล้ว มีสื่อประกอบที่ตื่นตาตื่นใจ การได้ทำงานร่วมกัน ช่วยกันระดมความคิด แม้มีข้อคิดเห็นที่ต่างกันบ้าง แต่สุดท้ายก็เสร็จได้ด้วยดี เมื่อเราทำดี แล้วมีคนชื่นชม ทำให้มีความสุขและอยากเรียนรู้ต่อไป

อภิปราย

ในการวิจัยเรื่องผลของโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนพยาบาล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

จากการศึกษาผลของโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในรายวิชากระบวนการพยาบาลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนพยาบาล พบว่า หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ด้านการ

สร้างความรักและศรัทธา ด้านเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ด้านเปิดประตูสู่ธรรมชาติ ด้านมุ่งมั่นและมั่นคง ด้านดำรงรักษามโนธรรม ด้านชีวิตที่สมดุล อยู่ในระดับมาก และจะเห็นว่าด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนจะช่วยสร้างเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์เชิงรูปธรรม การสังเกตอย่างไตร่ตรอง ทดลองปฏิบัติจริง สถานการณ์จริง จนเกิดความสุขในการเรียนรู้⁵⁻⁷ จากข้อมูลเชิงคุณภาพ การสะท้อนการเรียนรู้ของนักเรียนพยาบาลของกลุ่มทดลอง หลังทดลอง พบว่า ความสนใจและความร่วมมือในการเรียนรู้ พบว่าผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ มีความกระตือรือร้นในการหาข้อมูล มีการหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นการสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนไปในทางที่ดีขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ สามารถแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ด้วยความมั่นใจ และจากการสะท้อนตนเองในการเข้าร่วมโปรแกรม เช่น การอภิปรายกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ การนำเสนอผลงานจากการระดมความคิด การวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ประทับใจที่ได้เรียนรู้และฝึกทักษะต่างๆ ในการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่จัดขึ้นนั้นทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้และเห็นว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถนำมาเป็นแนวทางในการเรียนรู้ของตนเองและมีประโยชน์ในการเรียนและอยากให้มีการจัดกิจกรรมเช่นนี้อีก

จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความสุขในการเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนในรายวิชากระบวนการพยาบาลเป็นภาษาอังกฤษนั้นปลูกฝังให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีการเตรียมพร้อมก่อนเรียน ทำให้นักเรียนมีการสืบค้นข้อมูล สร้างนิสัยรักการเรียนรู้และสามารถบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง มีความพยายามที่จะปรับปรุงและพัฒนาตนเองจนทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความสุข^{8,9} ให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ทำให้นักเรียนพยาบาลมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม มีการทำงานเป็นกลุ่มที่จะมีความคิดสร้างสรรค์ ในงานของกลุ่มอย่างอิสระโดยมีอาจารย์ประจำกลุ่มเป็นที่ปรึกษา

รวมทั้งมีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ดังสอดคล้องกับการศึกษาของสอดคล้องกับ ปราณี อ่อนศรี⁷ พบว่า ความสุขในการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ที่มีความสมดุลในกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสุขกับกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนได้รับการตอบสนองจากการใฝ่รู้ การกระทำ การสร้างสรรค์ของตนเอง ได้ใช้ความสามารถในการคิด ได้เรียนรู้ ได้ทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ และการศึกษาของบุญทิวา สุวิทย์¹⁰ และ Joyce, B & Weil, M.⁷ พบว่า ความสุขที่เกิดจากการศึกษาเกิดจากการมีปัญญาเข้าใจคุณค่าของสิ่งต่างๆ และการตอบสนองความใฝ่รู้ โดยการศึกษาจะต้องสร้างความใฝ่รู้ให้เกิดขึ้นด้วยการทำให้เห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ ความใฝ่รู้ก็จะทำให้เกิดความสุขที่ได้รู้ในสิ่งที่ต้องการรู้ กล่าวคือ ความสุขในการเรียนรู้คือการที่นักเรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการของตนเองซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่สนองความใฝ่รู้และสร้างสรรค์ของตนเอง รวมทั้งได้กระทำในสิ่งที่ชอบความสุขในการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ผู้เรียนมีอิสระ ได้รับการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล^{9,11}

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหาร และคณาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ควรตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนา การจัดการศึกษา และหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความสุขในการเรียน ของนักเรียนพยาบาล โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้อย่างเหมาะสม มีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง มีสัมพันธภาพที่ดี ช่วยเหลือกัน ไม่เร่งรีบจนเกินไป ผู้สอนเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียน รับฟังและส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนโดยมีช่องทางให้นักศึกษาได้แสดงออกในหลากหลายช่องทาง

หน่วยงานสนับสนุนความต้องการของนักเรียนพยาบาล ในสิ่งที่ช่วยเอื้อให้เกิดจิตอาสาและการเรียนอย่างมีความสุข ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักเรียนพยาบาลได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง การให้กำลังใจ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ไม่ตึงเครียด และจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้มากขึ้น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับความสุขในการเรียน ในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น นักศึกษาพยาบาลชั้นปีอื่นๆ นักศึกษาพยาบาลสถาบันต่างๆ และสถาบันการศึกษาอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการจัดการศึกษา และหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาความสุขในการให้แก่ผู้เรียนต่อไป

2. ควรมีการดำเนินโครงการบริการวิชาการกับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนพยาบาล ในการเรียนในรายวิชาอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนพยาบาลได้มีการพัฒนาตัวเองมากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษารูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและหารูปแบบการพัฒนาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกต่อไป

References

- Gordon, M. *Nursing Diagnosis : and Process application*. 3rd ed. St. Louis : Mosby. 1994.
- แอน ไทยอุดม สายสมร เหลยกิตติ. วิธีทางสร้างสุขสำหรับนักเรียนพยาบาล. วารสารพยาบาลทหารบก. 2014;15:92-8.
- อรรณณ จุลวงษ์. การเตรียมพร้อมทางการพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. วารสารพยาบาลทหารบก. 2013;14:1-7.
- Novak JD, Gowin DB. *Learning how to learn*. London: Cambridge University Press. 1984.
- ภักดิ์ยา มาลาทอง. ความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งเป้าหมายการเรียน การเรียนอย่างมีความสุข กับทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2002.
- Chickering AW, Gamson ZF. *Applying the Seven Principles for Good Practice in Undergraduate Education*. San Francisco: Jossey-Bass. 1991.
- Joyce B, Weil M. *Model of teaching*. London: Allyn and Bacon. *Nursing Diagnosis*. W.B. Saunders Philadelphia. 1996.
- จันทร์เพ็ญ สันตวาจา. แนวคิดพื้นฐาน ทฤษฎี และกระบวนการพยาบาล นนทบุรี : โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก. 2005.
- Green L, Kreuter M. *Health Program Planning : An Educational and Ecological Approach*. 4th ed. New York, NY : McGrawhill. 2005.
- บุญทิวา สุวิทย์ ภัสพร ขำวิชา เบญญาภา มุกสิริทิพานัน. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสุขในวิชาชีพการพยาบาลผู้ใหญ่ 2 เพื่อเสริมสร้างความสุขในการเรียนรู้ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์. วารสารพยาบาลทหารบก. 2014;15: 242-51.
- ปราณี อ่อนศรี สายสมร เหลยกิตติ. การจัดการเรียนรู้ทางการพยาบาลเพื่อสร้างความสุข : บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน. วารสารพยาบาลทหารบก. 2013;14:8-16.